

Interpelacje

zgłoszone podczas XLI Sesji Rady Miejskiej w Tucholi

31 stycznia 2022

1. Chciałbym zaproponować, aby jeszcze w tej kadencji wprowadzić zwyczaj składania przez burmistrza życzeń osobom, które ukończyły 90 i kolejne lata życia. Jestem pewny, że osobom tym, a jest to niestety małe grono, sprawilibyśmy ogromną przyjemność. Zdaję sobie sprawę, że nie zawsze, zwłaszcza teraz w okresie pandemii, kontakt osobisty byłby możliwy, niemniej takie życzenia byłyby bardzo miłą i sympatyczną formą podkreślenia, że się pamięta o dostojnym jubilationie.

W naszej gminie pamięta się o małżonkach, którzy przeżyli wspólnie wiele lat życia. W opinii uczestniczących w tych uroczystościach, są one doskonale przygotowane, perfekcyjnie i z dużym taktem przeprowadzone, dlatego jestem przekonany, że i ta forma sprawdzi się i zostanie bardzo miło przyjęta.

2. Na cmentarzu parafialnym w Tucholi, znajduje się mocno już zniszczony grób Powstańca Wielkopolskiego – Teodora Spychalskiego. Według nieoficjalnych informacji, przekazanych przez mieszkańca Tucholi, nikt z rodziny zmarłego nie opiekuje się tym grobem. Z Biuletynu IPN wynika, że grób ten znajduje się w: „Ewidencji Grobów Weteranów Walk o Wolność i Niepodległość”. Moja interpelacja sprowadza się do pytania, czy jest możliwość opieki nad tym grobem ze strony Gminy i ewentualne podjęcie działań w sprawie jego naprawy?

27 grudnia 2021 r. po raz pierwszy obchodziliśmy Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego - największego zwycięskiego polskiego zrywu niepodległościowego i dlatego dobrze byłoby, gdybyśmy w ten sposób wpisali się w te obchody.

Do interpelacji dołączam dokumentację, którą otrzymałem od mieszkańca Tucholi.

Przed sesją rozmawiałem z księdzem proboszczem Ireneuszem Kalfem, od którego dowiedziałem się, że zmarłym zainteresowali się harcerze z tucholskiego hufca. Być może temat jest już nieaktualny, ale nie wiem, czy w planach harcerzy jest również remont nagrobka.

3. interpelacja dotyczy możliwości reorganizacji ruchu na drodze wojewódzkiej, na jej odcinku, na ul. Warszawskiej. Zmiana sprowadza się do pytania, czy jest możliwość takiej reorganizacji ruchu, która pozwoliłaby samochodom jadącym od ulicy Cegielnianej skrętu w lewo, za „Polomarketem” i tym samym wjazdu na zlokalizowane tam osiedle mieszkaniowe?

Temat ten dotyczy bardzo dużej grupy mieszkańców Spółdzielni Mieszkaniowej, dla których obecne rozwiązanie, jest niepotrzebnym utrudnieniem, zmuszającym do objazdu po sąsiednich ulicach.

Janusz Cieślowski

1 z 1

Nazwa pliku

SAVE_20220110_192401.jpg

1 z 5

*22.10.1882
+24.10.1951

Nazwa pliku

DSC06633.JPG

BIP

IPN

A A A

REJESTR ZMIAN

REDAKCJA BIP

MAPA SERWISU

WERSJA KONTRASTOWA

wpisz szukaną frazę

BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ

Institut Pamięci Narodowej

STATUS PRAWNY IPN

Strona główna ► Ewidencja grobów weteranów walk o Wolność i Niepodległość Polski ► Spychalski

PRZEDMIOT DZIAŁANIA

EWIDENCJA GROBÓW WETERANÓW WALK O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI

KONKURS NA STANOWISKO PREZESA IPN-KŚZPNP

INFORMACJA DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

SPYCHALSKI TEODOR

KIEROWNICTWO IPN

Nazwisko: Spychalski

MAJĄTEK

Imię: Teodor

PRZYJMOWANIE I ZAŁATWIANIE SPRAW

Kraj: Polska

Miejscowość: Tuchola

SPRAWY OBYWATELSKIE

Gmina: Tuchola

REJESTRY, EWIDENCJE, ARCHIWA

Rodzaj obiektu: cmentarz parafialny, ul. Świecka

Lokalizacja: sektor VI, rząd 2, kwatery 150

INWENTARZ ARCHIWALNY

Przynależność: powstanie wielkopolskie, wojna polsko - bolszewicka

KATALOGI BIURA LUSTRACYJNEGO

POWRÓT

DRUKUJ

GENERUJ PDF

POWIADOM

SYSTEM INFORMACJI O ZŁOŻENIU OŚWIADCZENIA LUSTRACYJNEGO

ZAŚWIADCZENIA

EWIDENCJA GROBÓW WETERANÓW WALK O WOLNOŚĆ I NIEPODLEGŁOŚĆ POLSKI

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

POSTĘPOWANIA PRZETARGOWE

OGŁOSZENIA O PRACĘ

PETYCJE

DOTACJE

KONTROLE

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNYCH

SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA

KOMUNIKATY

KONTAKT

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
ul. Janusza Kurtyki 1
02-676 Warszawa

tel.: 22 581-87-78/77/76
e-mail: sekretariat.ipn@ipn.gov.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

- Mapa serwisu
- Deklaracja dostępności strony
- Kanat RSS
- Polityka prywatności IPN
- Ochrona danych osobowych

Strona używa plików cookies, aby ułatwić Tobie korzystanie z serwisu oraz do celów statystycznych. Jeśli nie blokujesz tych plików, to zgadzasz się na ich użycie oraz zapisanie w pamięci urządzenia. Pamiętaj, że możesz samodzielnie zarządzać cookies, zmieniając ustawienia przeglądarki. Brak zmiany ustawienia przeglądarki oznacza wyrażenie zgody.

Rozumiem, zamknij okno.

Lądowa Obrona Wybrzeża

8 — 11 minut

Historia	
Państwo	 II Rzeczpospolita
Sformowanie	<u>1939</u>
Rozformowanie	<u>1939</u>
Dowódcy	
Pierwszy	płk piech. <u>Stanisław Dąbek</u>
Działania zbrojne	
<u>kampania wrześniowa</u>	
<u>obrona wybrzeża morskiego</u>	
Organizacja	
Dyslokacja	<u>Kępa Oksywska</u> (Obszar Nadmorski)
Rodzaj sił zbrojnych	<u>wojsko</u>
Rodzaj wojsk	<u>piechota</u>
Podległość	Dowództwo Floty

128

Polskiego w sile jednej brygady piechoty^{[1][2][3]}.

Historia Lądowej Obrony Wybrzeża[\[edytuj | edytuj kod\]](#)

Lądowa Obrona Wybrzeża nie występowała w organizacji pokojowej Wojska Polskiego. Jej powstanie przewidywał plan mobilizacyjny „W”. Zgodnie z planem jednostki mobilizowane zostały zaliczone do grupy „zielonej”. Dowództwo Lądowej Obrony Wybrzeża mobilizowało się w oparciu o Dowództwo Morskiej Brygady Obrony Narodowej. Dowódcy LOW miały podlegać:

- baon morski nr 1 z plutonem przeciwpancernym typu I mobilizowany w Wejherowie przez 1 Morski batalion strzelców,
 - 2 morski baon strzelców z plutonem przeciwpancernym typu I mobilizowany w Gdyni przez 2 Morski batalion strzelców,
 - 3 morski baon strzelców mobilizowany w Gdyni według organizacji baonu typ specjalny, zawiązkiem był batalion ON „Gdynia I”,
 - 4 morski baon strzelców mobilizowany w Kartuzach według organizacji baonu typ specjalny, zawiązkiem był batalion ON „Kartuzy”,
 - kompania zapasowa morskich baonów strzelców mobilizowana w Gdyni przez 2 Morski batalion strzelców,
 - pluton artylerii pozycyjnej typ I nr 111 mobilizowany w Gdyni przez 2 Morski batalion strzelców,
- oraz pozostające na etatach pokojowych: batalion ON „Gdynia II” i Kaszubski Batalion ON^[4].

Zadaniem Lądowej Obrony Wybrzeża była osłona mobilizacji

oraz obrona Oksywia, Gdyni, Helu i Westerplatte. Lądowa Obrona Wybrzeża pułkownika Dąbka miała siłę 15.000 żołnierzy, dysponowała ok. 50 lekkimi (37 – 105 mm) działami i jej terenem działań była Gdynia i Oksywie.

Dowódcy Lądowej Obrony Wybrzeża podlegały wszystkie jednostki lądowe znajdujące się w rejonie Gdyni, mające walczyć o utrzymanie tego portu. Główne siły stanowiły Oddział Wydzielony „Wejherowo” na zachód od Wejherowa, składający się z 1 Morskiego pułku strzelców i batalionu Obrony Narodowej „Puck”, Oddział Wydzielony „Redłowo” na południe od Gdyni, złożony z 2 Morskiego pułku strzelców i 1 batalionu rezerwowego oraz Oddział Wydzielony „Kartuzy” w rejonie Kartuz, składający się z batalionu ON „Kartuzy” i batalionu ON „Gdynia II”. W okolicach Koleczkowa walczyć miał batalion ON „Gdynia I”. Pozostałe jednostki miały bronić bezpośrednio Gdyni i Kępy Oksywskiej.

Obronę przeciwlotniczą Gdyni stanowił 1 morski dywizjon artylerii przeciwlotniczej z ośmioma stałymi armatami przeciwlotniczymi kalibru 75 mm wz. 22/24 i dwoma plutonami reflektorów przeciwlotniczych z morskiej kompanii reflektorów przeciwlotniczych. Lądowa Obrona Wybrzeża posiadała łącznie czterdzieści dział różnego typu, trzydzieści cztery moździerze i granatniki, sto dziewięćdziesiąt dwa ciężkie i dwieście sześćdziesiąt sześć ręcznych karabinów maszynowych. Podlegały jej także komisariaty Straży Granicznej. Łącznie wszystkich żołnierzy na lądzie było około 17 tys.

Lądowa Obrona Wybrzeża w kampanii wrześniowej 1939 roku[\[edytuj\]](#) | [edytuj kod](#)

LOW wzięła na siebie główny ciężar walk, ona też poniosła

największe straty, nie tylko w liczbach bezwzględnych, ale i proporcjonalnie do stanu walczących. Stanowiła ona 75% żywych sił całości obrony Wybrzeża, a jej straty w zabitych i rannych wynoszą 95% wszystkich strat tej całości.

Według obliczeń, straty Lądowej Obrony Wybrzeża ocenia się na nieco ponad 2000 zabitych i nieco ponad 3000 rannych.

Organizacja wojenna Lądowej Obrony Wybrzeża[\[edytuj | edytuj kod\]](#)

- Dowództwo Lądowej Obrony Wybrzeża
- 1 Morski pułk strzelców
- 2 Morski pułk strzelców
- Morska Brygada Obrony Narodowej
- 1 batalion Straży Granicznej
- 1 batalion rezerwowy
- 2 batalion rezerwowy
- Morski Dywizjon Żandarmerii (bez 1. plutonu)
- Policja Państwowa
- Morski dywizjon artylerii lekkiej
- bateria „Canet” na Oksywiu (2 × 100 mm)
- 111 pluton artylerii pozycyjnej (2 × 76,2 mm)
- pluton artylerii na lorach (w Kartuzach) (działa kolejowe, 2 × 75 mm)
- 1 Morski dywizjon artylerii przeciwlotniczej
- batalion saperów
- 1 Morska kompania łączności

- Morska kompania reflektorów
- Pluton Łącznikowy Dowództwa Lądowej Obrony Wybrzeża

Po mobilizacji stan jednostek i pododdziałów podlegających pod dowództwo LOWyb uległ zmianie – doszły także jednostki zorganizowane „ponad stan” m.in.:

- improvizowany pociąg pancerny Smok Kaszubski
- kompanie ochotnicze (wraz z oddziałami kosynierów gdyńskich)
- Krakusi Gdyński Szwadron Kawalerii – por. Mieczysław Budek
- Ochotnicza Kompania Harcerzy
- jednostki paramilitarne

Obsada personalna Dowództwa Lądowej Obrony Wybrzeża[\[edytuj | edytuj kod\]](#)

- dowódca – płk piech. Stanisław Dąbek † 19 września 1939
- szef sztabu – ppłk dypl. piech. Marian Sołodkowski (do 8/9 września 1939, następnie do 12 września dowódca odcinka Rumia-Zagórze, od 13 września odcinka Obłuże-Oksywie)^[5]
- szef sztabu – mjr dypl. art. Józef Szerwiński (od 9 września 1939)
- oficer operacyjny – kpt. dypl. art. Wacław Tym
- oficer informacyjny – kpt. piech. Stanisław Spyrlak
- oficer organizacyjny – mjr piech. Adolf Dzierżyński^[a]
- kwatermistrz – kpt. int. z wsw Józef Franciszek Scholz (Szolc-Nartowski)^[b]
- szef łączności – mjr łącz. Teodor Spychalski
- oficer sztabu – kpt. sap. Zbigniew Ratajski

Uwagi[edytuj | edytuj kod]

1. ↑ Adolf Dzierżyński (ur. 31 maja 1894) na stopień majora został mianowany ze starszeństwem z 100. lokatą w korpusie oficerów piechoty. W marcu 1939 był komendantem 2 Obwodu PW w Sandomierzu przy 2 pp Leg. Był odznaczony VM, KNzM i ZKZ^[6].
2. ↑ Józef Franciszek Scholz (ur. 25 grudnia 1900) na stopień kapitana został mianowany ze starszeństwem z 19 marca 1937 i 9. lokatą w korpusie oficerów intendentów, grupa intendentów z wyższymi studiami wojskowymi. W marcu 1939 był komisarzem Dywizjonu Okrętów Podwodnych. Był odznaczony SKZ^[7].

Przypisy[edytuj | edytuj kod]

1. ↑ Porwit ↓, s. 330. Z uwagi na charakter prowadzonych przez Lądową Obronę Wybrzeża działań operacyjnych autor traktował ją jako grupę operacyjną.
2. ↑ Zastępca szefa Sztabu Naczelnego Wodza, pułkownik dyplomowany Józef Jaklicz w sprawozdaniu z 20 grudnia 1939 roku opisując Ordre de Bataille mobilizacyjne sił polskich z marca 1939 roku wymienił **Brygadę Morską**, jako samodzielną brygadę piechoty w składzie 6 batalionów bez artylerii, a następnie opisując OdeB operacyjne sił polskich z tego samego miesiąca wymienił **brygadę piechoty morską**, podporządkowaną dowódcy Floty. Pułkownik Jaklicz przedstawiając ewolucję OdeB operacyjnego od marca do sierpnia 1939 roku podał, że brygada morska (garnizon Gdyni) zwiększyła liczbę swych batalionów z 6 do 10. Autor sprawozdania podał ponadto, że Obszar Nadmorski wchodził w skład Armii „Pomorze”. Instytut Polski i Muzeum im. gen.

Sikorskiego w Londynie, sygn. B.I.3a, s. 9, 18, 22.

3. ↑ Rybka i Stepan 2010 ↓, s. 717. W tabeli mobilizacyjnej 21-M.W.-8 użyto nazwy „dowództwo Lądowej Obrony Wybrzeża Morskiego”.
4. ↑ Rybka i Stepan 2010 ↓, s. 716-717.
5. ↑ Kwatera Obrońców Ojczyzny na Cmentarzu Witomińskim, Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Gdyni.
6. ↑ Rybka i Stepan 2006 ↓, s. 30, 670.
7. ↑ Rybka i Stepan 2006 ↓, s. 335, 905.

Bibliografia[\[edytuj | edytuj kod\]](#)

- *Kazimierz Pindel: Obrona Narodowa 1937-1939. Warszawa: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1979. ISBN 83-11-06301-X.*
- *Marian Porwit: Komentarze do historii polskich działań obronnych 1939 roku. Plany i bitwy graniczne. T. I. Warszawa: Wydawnictwo „Czytelnik”, 1983. ISBN 83-07-00645-7.*
- *Ryszard Rybka, Kamil Stepan: Najlepsza broń. Plan mobilizacyjny „W” i jego ewolucja. Warszawa: Oficyna Wydawnicza „Adiutor”, 2010. ISBN 978-83-86100-83-5.*
- *Ryszard Rybka, Kamil Stepan: Rocznik oficerski 1939. Stan na dzień 23 marca 1939. Kraków: Fundacja CDCN, 2006. ISBN 978-83-7188-899-1.*
- *Wacław Tym, Andrzej Rzepniewski: Kępa Oksywska 1939. Relacje uczestników walk lądowych. Gdańsk: Wydawnictwo Morskie, 1985. ISBN 83-215-7210-3.*

Linki zewnętrzne[\[edytuj | edytuj kod\]](#)

- Strona internetowa Stowarzyszenia "Grupa Rekonstrukcji Historycznej Lądowej Obrona Wybrzeża"